

PROGRAM PRIPRAVE

avgust 2018

REGIONALNI RAZVOJNI PROGRAM POMURSKE REGIJE

V OBDOBJU 2021-2027

Dokument: PROGRAM PRIPRAVE – REGIONALNI RAZVOJNI
PROGRAM POMURSKE REGIJE V OBDOBJU 2021-2027

Št. dokumenta: RRA/2018/12

Institucija: Razvojni center Murska Sobota v sodelovanju z
razvojnimi institucijami
Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota, Slovenija

Odgovorna oseba: Bojan Kar, direktor
Pripravila: Sabina Potočnik Magdič, strokovna sodelavka

Datum: Avgust 2018

KAZALO VSEBINE

UVOD	3
1. Predmet in namen priprave RRP 2021- 2027	4
2. Izhodišča za pripravo RRP 2021 – 2027	5
2.1 Pravne podlage	5
3. Območje priprave RRP 2021 – 2027	7
4. Vsebina RRP 2021-2027	8
4.1 Vsebina in struktura RRP	8
5. Organizacijska struktura priprave RRP 2021-2027	10
5.1. Naloge sodelujočih pri pripravi RRP	11
6. Metodologija priprave RRP 2021-2027	13
6.1. Vsebinski in terminski okvir na nacionalni ravni	13
6.2. Vsebinski in terminski okvir na regionalni ravni	16
7. Časovni načrt priprave RRP 2021-2027	22
8. Finančni načrt priprave RRP 2021-2027	23
ZAKLJUČEK	24

KAZALO SLIK

Slika 1: Območje priprave RRP 2021-2027	7
Slika 2: Dokumenti v procesu priprave in sprejemanja RRP 2021-2027 in regionalnih prostorskih planov.	14
Slika 3: Udeleženci v procesu priprave in sprejemanja RRP 2021-2027 in regionalnih prostorskih planov.	15

KAZALO TABEL

Tabela 1: Mejniki priprave RRP 2021-2027.	16
Tabela 2: Časovni načrt priprave RRP 2021-2027	22

Pravne podlage za pripravo regionalnega razvojnega programa regije so Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2, 13. člen), Uredba o regionalnih razvojnih programih (Uradni list RS, št. 69/12 in 78/15) in Operativni načrt o sodelovanju ministrstev pri pripravi regionalnih razvojnih programov za obdobje 2021-2027 (sprejet na Vladi RS dne 5.7.2018) ter usmeritve pristojnega ministrstva za regionalni razvoj in ministrstva, pristojnega za prostor (z vidika priprave prostorskih vsebin).

Regionalni razvojni program se sprejme za programsko obdobje, ki je enako obdobju finančne perspektive Evropske unije. Evropska unija je v začetku maja objavila večletni finančni okvir za programsko obdobje 2021-2027 ter konec maja predloge zakonodajnih uredb za izvajanje evropske kohezijske politike v prihajajočem programskem obdobju.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo (MGRT) je z dopisom št. 3030-51/2018/26 z dne 5.7.2018 pozvalo predsednike razvojnih svetov regij in regionalne razvojne agencije, da pristopijo k pripravi RRP 2021-2027.

Na podlagi 7. člena Uredbe o regionalnih razvojnih programih je prvi korak sprejem sklepa o pripravi RRP in programa priprave RRP, ki ga sprejme Razvojni svet Pomurske regije.

Sestava dokumenta sledi predpisani vsebini omenjene uredbe: območje priprave RRP, vsebina priprave RRP, člani priprave RRP, časovni načrt priprave RRP in finančni načrt priprave RRP.

1. PREDMET IN NAMEN PRIPRAVE RRP 2021- 2027

Pomurska razvojna regija se po statističnih kazalcih razvitosti in indeksu razvojne ogroženosti (IRO) še vedno uvršča na sam rep med dvanajstimi regijami v Sloveniji, prav tako se še vedno sooča z razvojnimi izzivi, izhajajoč iz aktualnega stanja, ki jim bo pri pripravi najpomembnejšega programskega dokumenta dana posebna pozornost in ki bodo skupaj z razvojnimi potenciali regije predstavljali temeljno podlago za pripravo in kasnejšo uspešno realizacijo programa, v luči dejanskih učinkov v našem okolju. Pred nami je težka in zahtevna naloga. Na nas samih je, kako uspešni bomo pri tem.

Med ključnimi pogoji za preobrat v razvoju je, poleg inovativnega pristopa, tako na regionalni kot državni ravni, bila izkazana potreba po večji in ciljni finančni pomoči s pomočjo države in EU sredstvi.

Za uspešno uresničevanju regionalne razvojne politike v naslednjem programskem obdobju, bo pomembno upoštevanje razvojnih prioritet Strategije razvoja Slovenije 2030 z upoštevanjem sektorskega razvojnega načrtovanja posameznih resorjev (izvajalcev ukrepov na državni ravni) in specifik regije.

V fazi implementacije posameznih ukrepov na nivoju regije bo nujen pristop, ki bo omogočal celovito, sočasno in skladno izvajanje s cilji integracije in celovitega reševanja ključnih regionalnih razvojnih problemov.

Ključnih razvojnih premikov na nivoju regije prav gotovo ne bo mogoče narediti s parcialnimi interesi in razpisi po različnih resorjih, ki iz različnih vidikov ciljajo na iste potencialne regijske nosilce, pri tem pa postavljajo izključujoče pogoje, ki ne sledijo ciljem skupne regionalne politike. Pri reševanju ključnih razvojnih problemov bo potreben programski pristop, kjer bodo posamezni nosilci celovito obravnavani, tako z vidika prostorskih pogojev, tehnološke opreme, potrebnih znanj in človeških resursov.

Namen tega programa priprave je zagotoviti vse pogoje za pravočasno sprejetje RRP 2021–2027 in kasnejšo implementacijo. RRP naj bi bil v fazi predloga pripravljen za sprejem do konca leta 2019, pri čemer naj bi aktivnosti potekale vsebinsko in časovno usklajeno s potekom projekta priprave Državnega programa razvojnih politik 2020–2023.

2. IZHODIŠČA ZA PRIPRAVO RRP 2021 – 2027

RRP je temeljni programski dokument na regionalni ravni, ki opredeljuje razvojne prednosti regije, določi razvojne prioritete regije in vsebuje finančno ovrednotene programe spodbujanja razvoja v regiji.

Vsebinska izhodišča za pripravo RRP izhajajo iz **Strategije razvoja Slovenije 2030** (v nadaljevanju SRS 2030), ki izpostavlja razvijanje visoke kulture sodelovanja in zaupanja med državljani, zaposlenimi in institucijami ter novih oblik povezovanja vsebin. Izpostavlja nujnost celovitosti politik na nacionalni ravni ter usklajeno vzpostavitev finančnih in vsebinskih okvirov, za kar bo potrebno v prihodnje vzpostaviti boljše mehanizme horizontalnega in večnivojskega sodelovanja za zagotavljanje skladnejšega regionalnega razvoja. V SRS 2030 je prostorsko načrtovanje opredeljeno kot eden od pomembnih vzvodov za doseganje razvojnih sinergij.

2.1 Pravne podlage

Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2; Uradni list RS, št. 20/11, 57/12 in 46/16) določa, da se z RRP uskladijo razvojni cilji v razvojni regiji ter določijo instrumenti in ocenijo viri za njihovo uresničevanje. RRP je sestavljen iz strateškega in programskega dela. Sprejme ga razvojni svet regije in potrdi svet regije najpozneje decembra leta pred letom, v katerem se konča prejšnje programsko obdobje.

Navedeno pomeni, da je skrajni zakonski rok za sprejetje RRP za obdobje 2021–2027 31. december 2019.

Uredba o regionalnih razvojnih programih (Uradni list RS, št. 69/12 in 78/15) določa vsebino RRP, postopek priprave RRP v regiji in usklajenost s strategijo razvoja Slovenije ter drugimi nadrejenimi dokumenti razvojnega načrtovanja. Regija mora pri pripravi RRP pridobiti tudi smernice glede prostorskega razvoja v regiji s strani ministrstva, pristojnega za prostor. RRP se pripravlja po programu priprave RRP, ki ga sprejme in javno objavi razvojni svet regije. Pri pripravi RRP je treba upoštevati program priprave Državnega programa razvojnih politik (v nadaljevanju DPRP) tako, da se pripravljata usklajeno. DPRP je izvedbeni dokument SRS 2030, zato se morajo prioritete na ravni podprograma ujemati s cilji, opredeljenimi v SRS 2030. Vlada sprejme DPRP 2020–2023 na predlog SVRK in Ministrstva za finance do 30. novembra 2019.

Navedeno pomeni, da bo v času priprave RRP za obdobje 2021–2027 le-te treba usklajevati z državnim programom razvojnih politik, ki naj bi se pripravljalo sočasno.

Zakon o javnih financah (ZJF-H; Uradni list RS, št. 13/18) določa roke in nosilce. Ministrstva morajo do 15. oktobra 2019 predložiti Službi Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko (v nadaljevanju SVRK) vrstni red prioritete iz svoje pristojnosti za naslednja štiri leta.

Zakon o urejanju prostora (ZUreP-2; Uradni list RS, št. 61/17) določa regionalni prostorski plan kot prostorski strateški akt, s katerim se država in občine na podlagi Strategije prostorskega razvoja

Slovenije (v nadaljevanju SPRS), drugih razvojnih aktov države in razvojnih ciljev EU dogovorijo in uskladijo o prostorskem razvoju posamezne regije in določijo njene bistvene razvojne priložnosti. Regionalni prostorski plan se za posamezno razvojno regijo sprejme najpozneje do 1. januarja 2023, sprejme ga razvojni svet regije po predhodni potrditvi vlade. Dokument je podlaga za pripravo RRP, ki se pripravlja po predpisih o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. Sprejet mora biti pred RRP ali sočasno z njim.

Glede na navedeno določbo ZUreP-2 o najmanj sočasni pripravi in sprejemu z RRP, se prvi (regionalni) prostorski plani ne bodo sprejemali predhodno ali sočasno z RRP 2021–2027. Glede na opredeljen rok sprejema ZUreP-2 je mogoče zagotoviti zgolj sočasno pripravo strateških izhodišč za prve prostorske plane regije in RRP 2021–2027.

Pri pripravi RRP bomo poleg navedenih pravnih podlag upoštevali še paket kohezijskih uredb EU za obdobje 2021-2027.

3. OBMOČJE PRIPRAVE RRP 2021 – 2027

Regionalni razvojni program Pomurske regije za obdobje 2021-2027 (v nadaljevanju: RRP 2021-2027) se bo pripravil za območje pomurske razvojne regije, ki obsega sedemindvajsetih občin:

Apače, Beltinci, Cankova, Črenšovci, Dobrovnik, Gornja Radgona, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kobilje, Križevci, Kuzma, Lendava, Ljutomer, Moravske Toplice, Murska Sobota, Odranci, Puconci, Radenci, Razkrižje, Rogašovci, Sveti Jurij ob Ščavnici, Šalovci, Tišina, Turnišče, Velika Polana in Veržej.

Slika 1: Območje priprave RRP 2021-2027

4. VSEBINA RRP 2021-2027

4.1 Vsebina in struktura RRP

ZSRR-2 in Uredba o RRP določata, da je RRP sestavljen iz **strateškega in programskega dela**. Z načrtovano spremembo Uredbe o RRP naj bi se strateški del pripravil in sprejel kot poseben fazni dokument pod imenom "**strategija razvoja regije**". Regionalni razvojni program (RRP) kot končni dokument naj bi vključeval strategijo razvoja regije kot strateški del RRP in programski del RRP. Strategija razvoja regije predstavlja skupno izhodišče (participativni proces sodelovanja vseh vključenih deležnikov – ministrstva, regionalne razvojne agencije - RRA, občine) za razvojno in prostorsko načrtovanje na regionalni ravni in s tem daje podlago za bolj racionalno razvojno načrtovanje ob hkratnem razmišljanju o umeščanju posegov v prostor.

S sprejetjem sprememb in dopolnitev Uredbe o regionalnih razvojnih programih bo omogočeno, da se bodo RRP 2021–2027 pripravili v dveh korakih:

- najprej strategija razvoja regije kot strateški del RRP in
- nato programski del RRP.

S tem bo omogočeno, da se bodo RRP in regijski prostorski plani (RPP) pripravljali sočasno v delu, ki se nanaša na skupna strateška izhodišča za razvoj regije.

Minimalna vsebina in struktura RRP 2021-2027 je predpisana in sledi priporočilom 4. člena Uredbe o regionalnih razvojnih programih.

RRP POMURSKE REGIJE 2021-2027 bo tako sledil naslednji strukturi:

1. analiza regionalnih razvojnih potencialov, opredelitev ključnih razvojnih ovir in prednosti regije, vključno s položajem regije v mednarodnem prostoru,
2. opredelitev vizij razvoja regije,
3. opredelitev in utemeljitev razvojnih specializacij regije,
4. opredelitev in opis (strateških) razvojnih ciljev regije,
5. opredelitev in opis razvojnih prioritet regije s kvantificiranimi kazalniki in navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov,
6. skupna okvirna finančna ocena vrednosti RRP,
7. opredelitev in podroben opis ukrepov v okviru posamezne prioritete z:
 - opisom predvidenih aktivnosti, s katerimi se bo izvajal ukrep,
 - časovnim načrtom za izvedbo,
 - okvirnim finančnim ovrednotenjem in predvidenimi viri financiranja,
 - prikaz kvantificiranih kazalnikov in virov spremljanja kazalnikov,
8. opredelitev sistema spremljanja, vrednotenja in organiziranosti izvajanja RRP,
9. opredelitev sistema informiranja in obveščanja javnosti o načrtovanju in izvajanju RRP,
10. predstavitev najpomembnejših regijskih projektov, pri čemer mora biti vsak projekt okvirno predstavljen tako, da je njegova sestava naslednja:
 - delovni naziv projekta,
 - povzetek projekta,
 - navedba prioritete in ukrepa, v katera se uvršča projekt,

- ciljna skupina, ki ji je projekt namenjen, in analiza njenih potreb,
- opis namena in ciljev projekta ter opis skladnosti z razvojno specializacijo regije,
- predstavitev nosilca projekta oz. skupine partnerjev,
- opis posameznih aktivnosti,
- okvirni časovni načrt projekta,
- prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti,
- prikaz okvirne finančne ocene po aktivnostih in okvirne celotne vrednosti,
- prikaz okvirne celotne vrednosti po predvidenih virih financiranja
- opis kazalnikov ter navedba virov podatkov za spremljanje kazalnikov.

RRP POMURSKE REGIJE 2021-2027 mora biti usklajen in skladen:

- ✓ s Strategijo razvoja Slovenije in razvojnimi politikami,
- ✓ z državnimi prostorskimi akti, pridobiti moramo smernice ministrstva, pristojnega za prostor, glede prostorskega razvoja v regiji,
- ✓ z varstvenimi in razvojnimi dokumenti zavarovanih in varovanih območij,
- ✓ izkazovati mora primerjalne prednosti regije v odnosu do sosednjih regij in v mednarodnem razvojnem povezovanju.

5. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA PRIPRAVE RRP 2021-2027

Vodja priprave RRP 2021-2027 je direktor Razvojnega centra Murska Sobota, nosilne RRA za Pomurje. Vodja priprave je odgovoren za vsebinsko in operativno usmerjanje priprave RRP.

Projektno skupino priprave RRP sestavljajo:

- vodja priprave RRP,
- institucije razvojnega partnerstva, ki opravljajo splošne razvojne naloge in
- vodje odborov RSR.

Institucije razvojnega partnerstva:

- Razvojni center Murska Sobota, nosilna RRA, s sodelavci,
- Razvojna agencija Sinergija d.o.o., sodelujoča institucija, s sodelavci,
- PORA, razvojna agencija Gornja Radgona, sodelujoča institucija, s sodelavci,
- Prleška razvojna agencija giz, sodelujoča institucija, s sodelavci,
- Zavod za turizem in razvoj Lendava, sodelujoča institucija, s sodelavci.

Vodje odborov RSR:

- o Bojan Kar, vodja Odbora RSR za gospodarstvo,
- o Goran Šoster, vodja Odbora RSR za turizem,
- o Milan Svetec, vodja Odbora RSR za človeške vire,
- o Romeo Varga, vodja Odbora RSR za okolje, prostor in infrastrukturo
- o Stanislav Sraka, vodja Odbora RSR za kmetijstvo in razvoj podeželja.

Pri pripravi RRP se pričakuje aktivno sodelovanje predstavnikov Regijske razvojne mreže Pomurje in drugih razvojnih institucij po posameznih področjih:

gospodarstvo: Pomurska gospodarska zbornica, območne obrtno-podjetniške zbornice, Pomurski tehnološki park, podjetniški centri, podjetja, predstavniki občin, zavodi, NVO, itd.;

turizem: Regijska destinacijska organizacija (RDO) v nastajanju, Pomurska turistična zveza, turistično informativni centri, podjetja, zavodi, zbornice, predstavniki občin, NVO, itd.;

človeški viri: Zavod RS za zaposlovanje, Zavod RS za šolstvo OE Murska Sobota, Center za socialno delo, Nacionalni inštitut za javno zdravstvo OE Murska Sobota, Splošna bolnišnica Murska Sobota, Center za zdravje in razvoj Murska Sobota, šolski centri in izobraževalne institucije, NVO, zavodi, Pokrajinski muzej Murska Sobota, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, Ljudske univerze, Pomurska madžarska samoupravna narodna skupnost, Romska zveza Slovenije, predstavniki občin, itd.;

okolje, prostor in infrastruktura: Zavod RS za varstvo narave OE Maribor, Zavod RS za gozdove, OE Murska Sobota, KP Goričko, zavodi, podjetja, predstavniki občin, NVO, itd.;

kmetijstvo in razvoj podeželja: LAS v Pomurju, KGZS, Zavod Murska Sobota, Zavod RS za gozdove, OE Murska Sobota, Zadruga Pomelaj z.o.o., predstavniki občin, NVO, itd..

Po opredeljenih področjih oz. znotraj njih bodo oblikovane delovne skupine. Delovna skupina predstavlja odprto strukturo, v katero so vključene najpomembnejše regijske institucije, vključene v Regijsko razvojno mrežo Pomurje in ostale institucije, ki izkažejo interes za sodelovanje oz. se identificirajo kot ustrezen sogovornik v procesu priprave RRP ter kompetentni strokovnjaki in zainteresirani posamezniki. V delovno skupino so vključeni tudi predstavniki RRA.

Regijske institucije bodo pozvane k aktivnemu sodelovanju, k imenovanju predstavnika v delovno skupino in ustvarjanju programskega dokumenta na ravni regije.

Sodelovanje predstavnikov razvojnih institucij v delovnih skupinah je predvideno v skladu z njihovimi nalogami v javnem interesu, saj dodatnih finančnih sredstev za to sodelovanje ni na razpolago.

5.1. Naloge sodelujočih pri pripravi RRP

Naloge sodelujočih institucij pri pripravi RRP 2021-2027 so:

Razvojni center Murska Sobota, nosilna RRA, s sodelavci:

RC MS kot nosilna RRA vodi, koordinira, izvaja in usklajuje pripravo RRP 2021-2027 v regiji in nastopa kot regijski sogovornik do MGRT, resornih ministrstev in ostalih nacionalnih institucij pri pripravi RRP ter pripravi končno verzijo RRP 2021-2027. Prav tako skrbi za pravočasen sprejem ustreznih odločitev, pripravo poročil, opravlja strokovna, tehnična in administrativna opravila za pravočasen sprejem RRP 2021-2027, informira in obvešča javnost, pripravlja gradiva in publikacije ter izvaja aktivnosti promocije.

V okviru procesa priprave prav tako usklajuje aktivnosti, vodi in pokriva področje podjetništva in gospodarstva v regiji.

Razvojna agencija Sinergija d.o.o., sodelujoča institucija, s sodelavci:

RA Sinergija usklajuje aktivnosti, vodi in pokriva področje kmetijstva in razvoja ter podjetništva na podeželju.

Sodeluje pri pripravi poročil, opravlja strokovna, tehnična in administrativna opravila, informira in obvešča javnost, sodeluje pri pripravi gradiv in publikacij ter izvaja aktivnosti promocije, prioriteto na področju, za katerega je pristojna.

PORA, razvojna agencija Gornja Radgona, sodelujoča institucija, s sodelavci:

PORA Gornja Radgona usklajuje aktivnosti, vodi in pokriva področje človeških virov v regiji.

Sodeluje pri pripravi poročil, opravlja strokovna, tehnična in administrativna opravila, informira in obvešča javnost, sodeluje pri pripravi gradiv in publikacij ter izvaja aktivnosti promocije, prioriteto na področju, za katerega je pristojna.

Prleška razvojna agencija giz, sodelujoča institucija, s sodelavci:

PRA giz usklajuje aktivnosti, vodi in pokriva področje turizma v regiji.

Sodeluje pri pripravi poročil, opravlja strokovna, tehnična in administrativna opravila, informira in obvešča javnost, sodeluje pri pripravi gradiv in publikacij ter izvaja aktivnosti promocije, prioriteto na področju, za katerega je pristojna.

Zavod za turizem in razvoj Lendava, sodelujoča institucija, s sodelavci:

ZTRL usklajuje aktivnosti, vodi delo in pokriva področje okolja, prostora in infrastrukture v regiji.

Sodeluje pri pripravi poročil, opravlja strokovna, tehnična in administrativna opravila, informira in obvešča javnost, sodeluje pri pripravi gradiv in publikacij ter izvaja aktivnosti promocije, prioriteto na področju, za katerega je pristojna.

Pri pripravi RRP 2021-2027 bo:

- ✓ upoštevano načelo razvojnega partnerstva,
- ✓ upoštevano načelo enakih možnosti vseh zainteresiranih skupin (moških, žensk, brezposelnih, mladih, ...),
- ✓ upoštevano načelo javnosti dela (spletne strani nosilne RRA in sodelujočih institucij,)
- ✓ zagotovljena aktivna participacija članov RSR, SR in odborov.

6. METODOLOGIJA PRIPRAVE RRP 2021-2027

Priprava RRP predstavlja programiranje celotne razvojne politike Pomurske razvojne regije in zahteva usklajenost posameznih aktivnosti z aktivnostmi priprave nacionalnih dokumentov. Cilj je doseči vključitev regionalnih investicijskih/razvojnih pobud Pomurske razvojne regije na projektni ravni v nacionalno medsektorsko načrtovanje.

6.1. Vsebinski in terminski okvir na nacionalni ravni

SRS 2030 v praktično vseh razvojnih politikah prepoznava in izpostavlja regionalno dimenzijo in določa teritorialni razvojni dialog kot način oblikovanja in usklajevanja razvojnih politik. Dokument izpostavlja, »da je treba krepiti večnivojske mehanizme upravljanja za zagotavljanje skladnejšega regionalnega razvoja«. S tem namenom je ZSRR-2 opredelil pojem »*teritorialni razvojni dialog*«, ki je v skladu s tem zakonom, način razreševanja razvojnih problemov in usklajevanja razvojnih odločitev, ki poteka med različnimi teritorialnimi ravni.

Teritorialni razvojni dialog v okviru priprave RRP bo potekal med ministrstvi, ki so pristojna za posamezne politike in razvojnimi regijami.

Deležnike na regionalni ravni organizira in povezuje regionalna razvojna agencija, odločitve razvojne regije pa sprejema razvojni svet regije.

Deležnike na ravni države povezujeta MGRT, ki v skladu z ZSRR-2 tudi vodi teritorialni razvojni dialog in MOP, ki je v skladu z ZUreP-2 pristojen za pripravo regionalnih prostorskih planov. MOP bo koordiniral ministrstva in sodeloval pri vodenju teritorialnega razvojnega dialoga z vidika priprave prostorskih vsebin strategij razvoja regij kot strateških delov RRP.

Za večjo učinkovitost pri povezovanju ministrstev se po potrebi ustanovi projektna koordinacijska skupina. Odločitve na državni ravni, ki bodo potrebne pri medresorskem usklajevanju, bo sprejela Stalna medresorska delovna skupina za razvojno načrtovanje oziroma Vlada Republike Slovenije. Različna stališča ali celo nasprotujoči si cilji se v okviru teritorialnega razvojnega dialoga usklajujejo prek sestankov, delavnic in drugih oblik usklajevanja z izmenjavo argumentov in pripravo strokovnih podlag. V okviru teritorialnega razvojnega dialoga se išče za obe strani sprejemljiva rešitev, pri čemer se kot kriterij upoštevajo zakonodaja, že sprejeti strateški in izvedbeni dokumenti in strokovne podlage. MGRT in MOP bosta izdelala izhodiščni gradivi (cilji, usmeritve, programi in instrumenti regionalne politike 2021-2027 ter strateška izhodišča glede prostorskega razvoja), pri čemer bosta izhajala iz SRS 2030 in delovnih gradiv Strategije prostorskega razvoja Slovenije.

Dokumenti v procesu priprave in sprejemanja RRP 2021-2027 in regionalnih prostorskih planov, v okviru sprejetega Operativnega načrta o sodelovanju ministrstev pri pripravi regionalnih razvojnih programov 2021-2027 so:

Slika 2: Dokumenti v procesu priprave in sprejemanja RRP 2021-2027 in regionalnih prostorskih planov.

MGRT, Direktorat za regionalni razvoj, Sektor za načrtovanje regionalnega razvoja, pripravi in medresorsko uskladi Program priprave RRP 2021–2027, pripravi predloge zakonodajnih podlag za pripravo RRP 2021–2027, pripravi cilje, usmeritve, programe in instrumente regionalne politike 2021–2027, pripravi poziv RRA za začetek postopka priprave RRP 2021–2027, pripravi navodila in strokovne podlage, obvešča o projektu prek spletne strani MGRT, pripravlja in javno objavlja odgovore na vprašanja deležnikov in vodi teritorialni razvojni dialog.

MOP, Direktorat za prostor, graditev in stanovanja, pripravi Strateška izhodišča glede prostorskega razvoja v regiji, pripravi navodila in strokovne podlage za pripravo RRP, obvešča o projektu, pripravlja odgovore na vprašanja deležnikov in vodi teritorialni razvojni dialog z vidika prostorskega planiranja.

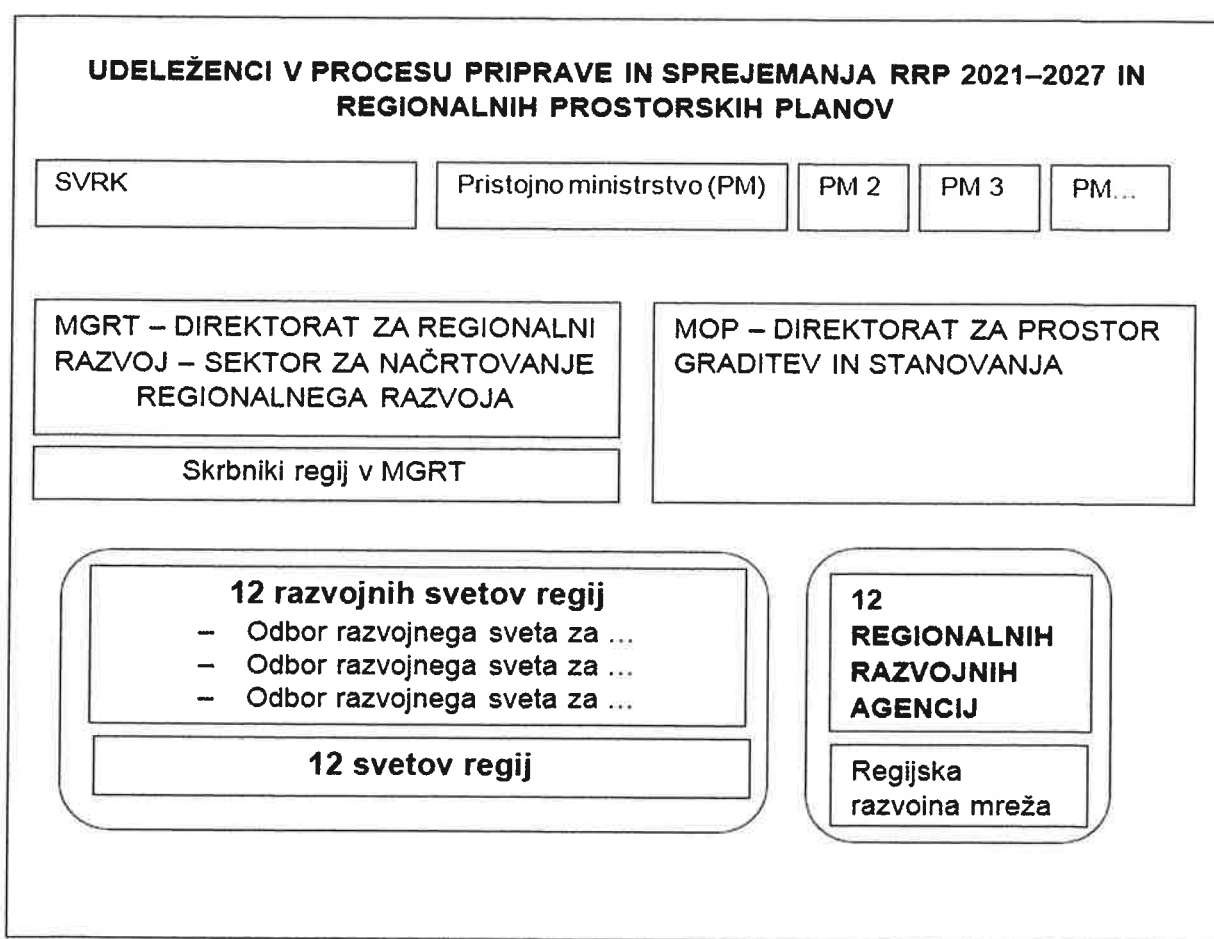
SVRK, pristojna za razvoj in evropsko kohezijsko politiko, je koordinator priprave SRS ter strateških in programskih dokumentov na področju evropske kohezijske politike. V sodelovanju z Ministrstvom za finance je zadolžena za pripravo DPRP. SVRK sodeluje v teritorialnem razvojnem dialogu.

Pristojna ministrstva 1, 2, 3, sodelujejo v teritorialnem razvojnem dialogu tako, da za posamezna razvojna področja določijo cilje razvojnih politik za območja posameznih razvojnih regij, pripravijo strokovne podlage in smernice za strategije razvoja regij, ter predlagajo ključne sektorske projekte za vključitev v RRP 2021–2027. Zadolžena so tudi za vsebinski pregled in opredelitev do osnutkov strategij razvoja regij in RRP 2021–2027.

Skrbniki regij v MGRT so javni uslužbenci, ki so v skladu z Uredbo o RRP osebe za stike med regijo in MGRT. Sodelujejo pri pripravi Programa priprave RRP 2021–2027, sodelujejo pri delu razvojnih svetov regij in RRA, preverjajo formalno popolnost prejetih predlogov dokumentov regij in spoštovanje postopkov. Po potrebi pripravijo pozive za dopolnitve. Organizirajo in sodelujejo pri teritorialnem razvojnem dialogu. Pripravijo mnenje o usklajenosti RRP 2021–2027 z zakonom, PDRP 2020–2023 in razvojnimi politikami. Po potrebi organizirajo sestanke za pospešitev izvajanja posameznih aktivnosti.

Vlada RS je 5.7.2018 obravnavala Operativni načrt o sodelovanju ministerstev pri pripravi RRP za obdobje 2021–2027 in sprejela sklep o seznanitvi z njim ter sklep, da morajo vsa ministrstva do 31.12.2018 predložiti razvojne in varstvene potrebe za območje posamezne razvojne regije za programsko obdobje 2021–2027.

Udeleženci priprave in sprejemanja RRP 2021–2027 in regionalnih prostorskih planov so:

Slika 3: Udeleženci v procesu priprave in sprejemanja RRP 2021–2027 in regionalnih prostorskih planov.

6.2. Vsebinski in terminski okvir na regionalni ravni

Na regionalni ravni odločata:

Razvojni svet Pomurske regije, kot organ usklajevanja razvojnih pobud in razvojnih interesov v regiji, sprejme strategijo razvoja regije in RRP 2021–2027.

Svet Pomurske razvojne regije potrdi RRP 2021–2027.

RRA je v skladu z ZSRR-2 pravna oseba v večinski javni lasti, ki opravlja splošne razvojne naloge v regiji. Je strokovna služba na ravni regije, ki sodeluje v teritorialnem razvojnem dialogu kot vsebinska in tehnična podpora regijskih organov odločanja pri pripravi in izvajanju RRP 2021–2027.

Priprava RRP je zasnovana v več fazah, ki so razdeljene v aktivnosti s postopki:

FAZA	AKTIVNOST	ROK
1	Sprejetje programa priprave RRP 2021–2027	do 31. 8. 2018
2	Priprava osnutka strategije razvoja regije	do 31. 3. 2019
3	Priprava mnenj MGRT o usklajenosti strategije razvoja regije	do 30. 6. 2019
4	Sprejetje strategije razvoja regije kot strateškega dela RRP 2021–2027 na razvojnem svetu regije in potrditev na svetu regije	do 31. 7. 2019
5	Priprava osnutka programskega dela RRP 2021–2027.	do 31. 12. 2019
6	Priprava mnenj MGRT o usklajenosti programskega dela RRP 2021–2027	do 31. 3. 2020
7	Sprejetje programskega dela RRP na razvojnem svetu regije in potrditev na svetu regije	do 30. 6. 2020

Tabela 1: Mejniki priprave RRP 2021–2027.

V nadaljevanju so po posamezni fazi opredeljene aktivnosti s predvidenimi postopki.

FAZA 1: Sprejetje programa priprave RRP 2021–2027 v razvojni regiji

Nosilec: RRA, RSR

Rok: avgust 2018

Aktivnosti:

1. Sprejetje sklepa o pripravi in programa priprave RRP 2021–2027 na razvojnem svetu regije ter javna objava sklepov o pripravi in programov priprave RRP 2021–2027.

Opis:

Na podlagi poziva razvojnim svetom s strani MGRT z dne 5.7.2018 za začetek postopkov priprave RRP 2021–2027 je RC MS pripravil program priprave, ki ga bo obravnaval Razvojni svet Pomurske regije na svoji redni seji.

Strokovne, tehnične in administrativne naloge pri pripravi strategije razvoja regije in RRP opravlja RRA v sodelovanju z drugimi razvojnimi institucijami v regiji. Najprej sprejme razvojni svet regije sklep o pripravi RRP in program priprave RRP. Sklep o pripravi RRP vključuje navedbo območja priprave RRP in naloge vključenih razvojnih institucij, če poleg RRA sodeluje več razvojnih institucij. Program priprave RRP pa mora upoštevati časovni načrt priprave DPRP in mora vsebovati:

- navedbo vodje projekta priprave RRP in projektne skupine,

- navedbo vključenih razvojnih institucij v pripravo RRP, če poleg RRA sodeluje več razvojnih institucij, ter
- časovni in finančni načrt priprave RRP.

Vodja priprave RRP je odgovoren razvojnemu svetu regije za vsebinsko in operativno usmerjanje priprave RRP. V projektni skupini sodelujejo vodje odborov razvojnega sveta regije. Pri programu priprave RRP je treba upoštevati minimalno obvezno vsebino in strukturo RRP, ki jo določa Uredba o RRP.

RRA objavi sklep o pripravi RRP in program priprave RRP na svojih spletnih straneh, informacijo o tem, kje bosta ta dva dokumenta objavljena, pa v glasilih občin v regiji ali na drug primeren način.

Uredba o RRP določa usklajevanje RRA z državno ravni. Prek skrbnika regije v MGRT se z RRA usklajujejo razvojni cilji regije, kazalniki prioritet, ukrepov in projektov ter razvojne specializacije regij. Skrbnik regije preverja tudi usklajenost razvojnih ciljev z ostalimi ministrstvi.

FAZA 2: Priprava osnutka strategije razvoja regije

Nosilec: RRA, občine, MGRT in MOP v sodelovanju s pristojnimi ministrstvi.

Rok: do 31. 3. 2019

Aktivnosti:

1. Priprava državnih izhodišč za strategije razvoja regij:
 - Strokovno gradivo MGRT: cilji, usmeritve, programi in instrumenti regionalne politike 2021–2027 (september 2018),
 - Strokovno gradivo MOP: strateška izhodišča glede prostorskega razvoja (september 2018),
 - Delavnica MGRT in MOP z RRA in pristojnimi ministrstvi (september 2018),
 - Realizacija obiskov MGRT in MOP v regijah (september in oktober 2018),
 - Sprejetje sprememb in dopolnitev Uredbe o regionalnih razvojnih programih (MGRT, september 2018),
 - Sprejetje nove Uredbe o karti regionalne pomoči za programsko obdobje 2021–2027 (MGRT, december 2018),
 - Delavnica MGRT in MOP z RRA in pristojnimi ministrstvi (november 2018),
 - Priprava potrebnih strokovnih podlag za strategije razvoja regij (MGRT, MOP, občine in pristojna ministrstva, do 31. decembra 2018),
 - Ministrstva v skladu s svojimi razvojnimi politikami predložijo razvojne in varstvene potrebe za območje posamezne razvojne regije za programsko obdobje 2021 – 2027 ter zanje zagotovijo strokovne podlage (do 31. decembra 2018),
2. Dopolnitev sestave svetov regij po lokalnih volitvah 2018 (RRA in občine, december 2018),
3. Posredovanje Osnutkov strategij razvoja regij za programsko obdobje 2021–2027 na MGRT (RRA, do 31. 3. 2019).

Opis:

Strategija razvoja regije

MGRT bo v postopku dopolnil Uredbo o regionalnih razvojnih programih, ki določa postopek priprave in vsebino RRP, v 4. členu tako, da se podrobneje določi vsebine strateškega in programskega dela RRP. S to spremembo naj bi se strateški del RRP pripravil in sprejel kot poseben fazni dokument z imenom »strategija razvoja regije«. RRP kot končni dokument pa v skladu z dopolnjeno Uredbo o RRP vključuje strategijo razvoja regije kot strateški del RRP in programski del RRP.

ZSRR-2 podrobneje ne določa vsebine RRP (13. člen ZSRR-2), to prepušča Uredbi o RRP (4. člen). Iz vsebine obeh zakonskih aktov je razvidno, da vsebuje strateški del RRP:

- analizo regionalnih razvojnih potencialov,
- opredelitev ključnih razvojnih ovir in prednosti regije, vključno s položajem regije v mednarodnem prostoru,
- opredelitev vizije razvoja regije,
- opredelitev in utemeljitev razvojnih specializacij regije,
- opredelitev in opis (strateških) razvojnih ciljev regije ter
- opredelitev in opis razvojnih prioritet regije s kvantificiranimi kazalniki in navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov.

Strateški del RRP - strategija razvoja regije predstavlja skupno izhodišče za razvojno in prostorsko načrtovanje na regionalni ravni – daje podlago za ciljno usmerjeno razvojno načrtovanje ob hkratnem razmišljanju o umeščanju posegov v prostor.

Strateški del RRP se po veljavni zakonodaji pripravi za območje regije za programsko obdobje, kot ga določa ZSRR-2. Po ZSRR-2 je programsko obdobje enako obdobju vsakokratne finančne perspektive EU. V EU bo tudi za naslednjo finančno perspektivo ohranjeno dosedanje 7-letno programsko obdobje. Skladno s predlogom povezovanja razvojnega in prostorskega planiranja na regionalni ravni se zakonodajno zagotovi dolgoročnost strategij razvoja regij, ki časovno presega obdobje ene finančne perspektive EU.

Za državno raven praviloma že obstajajo ustrezne strokovne podlage in strategije. Po razvojnih regijah pa morajo pristojna ministrstva poglobljene analize šele pripraviti. Slednje bi morale vsebovati tudi usmeritve razvojnim regijam za nadaljnji razvoj.

MGRT pripravi izhodiščno strokovno gradivo: cilji, usmeritve, programi in instrumenti regionalne politike 2021–2027, MOP pa strateška izhodišča glede prostorskega razvoja.

Ministrstva, ki so pristojna za posamezna razvojna področja, v skladu s svojimi razvojnimi politikami predložijo razvojne in varstvene potrebe za območje posamezne razvojne regije za programsko obdobje 2021 – 2027 ter zanje zagotovijo strokovne podlage. MGRT jih posreduje razvojnim regijam.

V razvojni regiji se na podlagi vseh razpoložljivih strokovnih podlag za potrebe priprave strategije razvoja regije analizirajo stanje in razvojne možnosti regij ter ugotovi, v čem se razvojna regija razlikuje od drugih, kaj so njene primerjalne prednosti oziroma posebnosti v odnosu do sosednjih regij ter v mednarodnem prostoru (mednarodno razvojno povezovanje).

Strokovne podlage predstavljajo tudi razvojne pobude občin, gospodarstva in civilne sfere.

Pri pripravi strategij razvoja regij je treba zagotoviti skladnost s SRS 2030, SPRS in nacionalnimi razvojnimi politikami.

Uredba o RRP določa usklajevanje RRA z državno ravnijo. Prek skrbnika regije v MGRT se z RRA usklajujejo razvojni cilji regije, kazalniki prioritet, ukrepov in projektov ter razvojne specializacije regij. Skrbnik regije preverja tudi usklajenost razvojnih ciljev z ostalimi ministrstvi.

Nova pravila lahko precej spremenijo pogoje dodeljevanja regionalnih državnih pomoči v Sloveniji. Zahodna Slovenija je zdaj deležna prehodnega statusa (nekdanja območja »a«), v prihodnje pa se zaradi njene višje gospodarske razvitosti lahko pričakuje poslabšanje teh pogojev. Odvisno od sprememb zakonodaje, bo morda treba v Zahodni Sloveniji (v skladu z odstotkom, ki ga bo izračunala Evropska komisija) določiti ožje območje, kjer se bodo še lahko dodeljevale regionalne državne pomoči.